

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Nieuwsbrief

Jaargang 1 | Nummer 2 | Oktober 2014

Meerlaags- veiligheid Marken

Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.

Inhoud

Hoe staat de pilot ervoor? | Wat staat er op stapel? | Overheden werken samen aan waterveiligheid | Wist u dat...

Marken is omringd door water. Daarbij bestaat altijd het risico van hoogwater - met alle overlast en gevaarlijke situaties van dien. In de Pilot Meerlaagsveiligheid zoeken Rijkswaterstaat, het ministerie van Infrastructuur en Milieu, regionale overheden (zie kader) en bewoners samen naar passende oplossingen om het eiland veilig te houden. In de nieuwsbrief van juli hebben we u geïnformeerd over wat de pilot inhoudt. Met deze nieuwsbrief houden we u op de hoogte van de voortgang. Heeft u vragen of suggesties? Mail ons gerust op mlvmarken@rws.nl.

André Sluiter, projectleider Pilot meerlaagsveiligheid Marken

Hoe staat de pilot ervoor?

De voortgang: een stapje dichterbij een passende oplossing

Meerlaagsveiligheid kent drie 'lagen': preventie (waterkering), duurzame ruimtelijke inrichting en rampenbeheersing. In de pilot is een aantal meerlaagsveiligheidsstrategieën ontwikkeld. Binnen deze strategieën zijn de mogelijkheden om Marken te beschermen tegen overstromingen in beeld gebracht. De regionale overheden, het ministerie van Infrastructuur en Milieu en Rijkswaterstaat besloten in juni 2014 samen dat de strategieën de juiste richtingen bevatten voor verder onderzoek. De samenvatting van deze strategieën vindt u op www.eilandraad.nl.

De strategieën hebben we vervolgens vertaald naar concretere oplossingsrichtingen. Daarbij hadden we twee belangrijke uitgangspunten:

1. Rekening houden met de verschillende omstandigheden van de drie zijdes van het eiland, zoals wind, golven en de natuur van het Markermeer en de Gouwzee. Ook bekijken we de kenmerken van de drie zijdes van de dijk: de smalle kruin van de west- en zuidzijde en de bredere noordzijde.
2. Rekening blijven houden met de karakteristieken van het eiland, zoals het kleinschalige karakter, de cultuurhistorie, het contact met het water en de bodemdaling. Deze karakteristieken zijn samen met een aantal bewoners opgesteld.

Mogelijke oplossingen zijn:

- De dijk iedere 12 jaar beperkt versterken, waardoor hij minder zakt.
- De zuidkade versterken met vooroevers in het Markermeer.
- Een overslagbestendige dijk aan de zuidzijde. Deze kan wat lager zijn, maar is wel extra sterk.
- Een nieuwe dijk die voor de huidige dijk ligt. Slappe veenlagen in de ondergrond worden vervangen door stevige grond, waardoor de dijk niet verzakt.

Na het maaien.

- Reguliere versterking van de westkade.
- Het 'waterrobuust' maken van woningen, zodat woningen in de toekomst beter tegen water bestand zijn. Dit is een oplossing die op de lange termijn een bijdrage kan leveren aan de waterveiligheid.
- Communicatie en educatie. Zodat het besef groeit dat Marken kan overstromen en u als bewoner weet wat u dan kunt doen.
- Evacuatiestrategieën. Zodat overheden en bewoners juist handelen in geval van dreiging of nood.

Op termijn komen de oplossingen beschikbaar op de projectpagina van Rijkswaterstaat.

Wat staat er op stapel?

De planning

Eind november 2015	kiezen bestuurders de kansrijke oplossingen uitwerken van kansrijke oplossingen en keuze voorkeursoplossing
2016-2017	uitwerken van de voorkeursoplossing
2018	start uitvoering

Planning onder voorbehoud

Het tussentijds onderhoud: dijk en buitentalud zuidkade

Doordat het onderzoek naar meerlaagsveiligheidsoplossingen nog loopt, duurt het even voordat maatregelen daadwerkelijk worden uitgevoerd. Om uw veiligheid te borgen wordt de dijk intensiever onderhouden. Wanneer werkzaamheden worden uitgevoerd, informeren we u via de lokale websites.

Dit jaar is gestart met maaien én afvoeren van het gras, ten behoeve van de stevigheid van de dijk. Door de steile taluds en beperkte draagkracht van de dijk is dit lastig en hebben Rijkswaterstaat en de aannemer hierin moeten leren. De komende jaren zal het maaien en afvoeren worden doorgezet. Ook wordt er waar nodig graszaad

Schoongeborstelde havendijk. Foto: Jacob Zeeman

ingezaaid en worden de mollen bestreden. Ook zijn het fietspad en de bestrating van de haven schoongeborsteld.

Eind september is gestart met het onderhoud aan het buitentalud van de zuidkade. De begroeiing wordt gemaaid en afgevoerd, het talud wordt schoongeborsteld en daarna worden waar nodig delen van de zetstenen opnieuw gezet. Tot slot komt voor de stevigheid fijn split tussen de zetstenen. De komende winter wordt de westkade ook op deze wijze aangepakt.

Strengere eisen vanuit natuurwetgeving

Voor dijkonderhoud en versterking moet Rijkswaterstaat rekening houden met natuurwetgeving. Op Marken gaat het om ringslangen, orchissen, weidevogels en andere flora en fauna op en bij de dijk. Ook zijn het Markermeer en de Gouwzee beschermd natuurgebied en gelden strenge eisen bij de uitvoering van werkzaamheden.

V.l.n.r. Gertjan Winter, Annebet van Duinen, Wim de Vries, Peter van Langen en Anneke Mobron

Projectteam Pilot Meerlaagsveiligheid

Overheden werken samen aan waterveiligheid

Met de Pilot Meerlaagsveiligheid zoekt Rijkswaterstaat naar passende oplossingen om Marken te beschermen tegen het water. Dat doen we samen met bewoners, regionale overheden en het ministerie van Infrastructuur en Milieu. In de vorige nieuwsbrief kon u kennismaken met twee van de bewoners die zich hebben georganiseerd in de werkgroep dijkversterking. Maar wie zitten, naast Rijkswaterstaat, eigenlijk in het projectteam van de pilot? En wat vinden ze van de samenwerking?

Kijken over de rand van het eigen bord

De samenwerking in de Pilot Meerlaagsveiligheid is geen alledaagse. Bijzonder aan dit project: alle betrokken partijen moeten over de rand van hun eigen bord kijken, proberen om het domein van de ander te begrijpen en dat meenemen in hun visie op de mogelijkheden om met maatregelen in de drie lagen het eiland weer aan de hoogwaterveiligheidseisen te laten voldoen. Anneke Mobron (Gemeente Waterland): 'Dat gaat heel goed. Alle partijen nemen actief deel en zien dezelfde kansen. Als team bekijken we verschillende opties en oplossingen van verschillende kanten.' Wim de Vries (Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Directoraat-Generaal Ruimte en Water) knikt. 'Alle partners denken vanuit het grotere belang en zorgen voor een goede terugkoppeling aan hun directeuren.

Dat is belangrijk om straks een passende oplossing te kunnen kiezen.'

De pilot is een onderzoek

De projectgroep werkt toe naar een oplossingsrichting die Marken veiliger maakt én past bij het unieke cultuur-historische karakter van het eiland. Het is de eerste keer dat waterveiligheid vanuit meer lagen wordt benaderd. Daarom moeten we de pilot zien als een onderzoek, legt Annebet van Duinen (Provincie Noord-Holland) uit. 'Dat wil zeggen: we weten op voorhand niet wat de uitkomst zal zijn. Daarnaast ontdekken we op welke manier we het best met elkaar kunnen samenwerken. In deze pilot ontdekken we precies hoe iedereen erin zit, los van ieders juridische verantwoordelijkheid. Als de oplossingsrichtingen er liggen, is het de uitdaging om deze goed over te brengen naar de bestuurders. Die beslissen immers wat het gaat worden.'

Intensiever samenwerken, ook buiten de pilot

'We zien het wederzijds vertrouwen toenemen,' zegt Peter van Langen (Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier). 'Dat vertaalt zich bijvoorbeeld in nieuwe werkverdelingen of, in ons geval, betere afspraken met de Veiligheidsregio.' Gertjan Winter (Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland) is het met hem eens. 'Dat de verschillende partijen nu intensiever samenwerken komt goed van pas, ook in andere projecten.'

Welke organisaties zitten in het projectteam – en waarom?

Naast Rijkswaterstaat, dat de Pilot in opdracht van het ministerie trekt, nemen de volgende organisaties deel aan de pilot:

Gemeente Waterland

De gemeente vertegenwoordigt de bewoners en verleent de vergunningen. Daarnaast zit de burgemeester in het bestuur van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland. Anneke Mobron: 'Mijn rol: zorgen dat Marken zijn cultuurhistorische en monumentale waarde behoudt én veilig blijft. Daarnaast draag ik er zorg voor dat de bewoners goed op de hoogte worden gehouden.'

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier beheert het watersysteem, keert het water en zorgt voor een goede waterkwaliteit in Noord-Holland boven het Noordzeekanaal. Peter van Langen: 'Ons belang loopt door alle lagen, we zoeken hierbij de samenwerking met onze partners.'

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

De Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland is verantwoordelijk voor crisis- en risicobeheersing bij rampen. Gertjan Winter: 'In deze pilot denken we mee over oplossingen en doen we veel kennis op. Door deze pilot is bijvoorbeeld het onderwerp evacuatie bij een grote overstroming bij ons op de agenda gekomen.'

Provincie Noord-Holland

De provincie moet zorgen: 'dat Noord-Holland een mooie, veelzijdige en internationaal concurrerende provincie blijft door in te zetten op klimaatbestendigheid, ruimtelijke kwaliteit en duurzaam ruimtegebruik.' Annebet van Duinen: 'Als provincie ligt onze verantwoordelijkheid met name in laag 2.'

Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Directoraat-Generaal Ruimte en Water

Het ministerie is opdrachtgever van deze pilot, Rijkswaterstaat is opdrachtnemer. Wim de Vries: 'Het ministerie wil met deze pilot onderzoeken of met meerlaagsveiligheid een goede oplossing te vinden is voor de waterveiligheid van Marken. Bovendien kan de pilot ons iets leren over de toepasbaarheid van meerlaagsveiligheid in andere situaties.'

Wist u dat...

- we op 4 september in het Werkatelier de (combinaties van) oplossingen besproken hebben met de werkgroep dijkversterking van de Eilandraad en andere belangstellenden?
- we op 4 november de oplossingen presenteren tijdens de publieksavond? U bent vanaf 19:00 uur van harte welkom in Dorpshuis Het Trefpunt. Het programma start om 19:30 uur.
- het niet is toegestaan om afval te deponeren op de dijk, om werkzaamheden uit te voeren op de dijk of zetstenen te verwijderen? Dit tast de stevigheid van de dijk aan.

- er zich slechts drie geïnteresseerden hebben aangemeld voor het Digitaal Klantenpanel waarover we u in onze vorige nieuwsbrief vertelden? Om het panel door te laten gaan, hebben we meer deelnemers nodig. Meld u daarom aan via mlvmarken@rws.nl. Meer informatie over het Digitaal Klantenpanel vindt u hieronder.

Deelname aan Digitaal Klantenpanel

Rijkswaterstaat wil op Marken een digitaal klantenpanel inzetten om een breder publiek te betrekken bij de ontwikkeling van de maatregelen. En samen scherp te blijven op een goede oplossing voor de waterveiligheid van Marken. Het digitaal klantenpanel is een groep personen die enkele malen per jaar vragen voorgelegd krijgt via internet. De resultaten van het onderzoek en de ondernomen acties worden teruggekoppeld aan de deelnemers van het onderzoek. Wilt u deelnemen aan het Digitaal Klantenpanel? Stuur dan een e-mail aan: mlvmarken@rws.nl.

Volg het laatste nieuws

Rijkswaterstaat heeft voor Marken een projectpagina gemaakt. U vindt de informatie op www.rijkswaterstaat.nl en vervolgens via Water > Plannen en projecten > Marken: pilot meerlaagsveiligheid. Zijn er ontwikkelingen die u direct aangaan, dan vindt u die op www.markernieuws.com en www.eilandraad.nl.